

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120.—
za pol leta " " " 60.—
za četrt leta " " " 30.—
za en mesec " " " 10.—

za inozemstvo:
celoletno " " " Din. 26.—
mesečno " " " " 18.—

Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 15.—
v inozemstvu " " " " 35.—

Posamna štev. 75 par.

SLOVENEK

Cene inseratov:
Enostopna petna vrsta mala
oglasil po K 4.— na K 6.—
veliki oglasil nad 45 mm vs-
šine po K 8.—, poselana itd.
po K 12.—

Pri večjem naročilu popust.
Izbaja vsak dan izvzemši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SKSZ.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Kopirati se ne vračajo; neizbrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 050 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 9.011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797

Mednarodna združna konfederacija na konfe- renci v Genovi.

V dneh od 24. do 28. aprila so se vršile v Genovi seje vodilnega komiteja Mednarodne združne konfederacije, ki je bila pretežno leto ustanovljena na kongresu krščanskih zadrugarjev v Zürichu.

Konfederacija si je še tekom priprav za genovsko konferenco izkušala izposlovati dovoljenje za udeležbo delegacije na konferenci enako z delegacijami držav. Vendar taka delegacija konfederaciji ni bila dovoljena enako kakor ni bila dopuščena delegacija londonske združne aliance. (Ta aliansa je mednarodno združene zadrug, ki ima socialistično značaj, dočim so v konfederaciji organizirane združne zveze in enote, ki priznavajo za temelj svojega delovanja kršč. načela).

Ker ni uspela za zahtevo posebne delegacije, je Mednarodna konfederacija podobno kakor londonska aliansa z ozirom na vse točke konferenčnega programa svoje želje in predloge formulirala v poseben memorandum, ki obsega enajst točk in ki ga prinašamo na drugem mestu v nekoliko skrajšani obliki.

Finančni minister Bertone je predstavil vodilni komite konfederacije in zastopnike mednarodnih delavnih, gospodarskih in strokovnih organizacij 27. aprila predsedniku konference, ministrskemu predsedniku De Facta. Ta je delegacijo zelo ljubeznjivo sprejel, zaslil njene želje in objavil, da predloži memorandum v razgovor in pretres gospodarski komisiji konference.

Vodilni komite so pri tem spremljali in s svojo prisotnostjo podpirali memorandum konfederacije bivši franc. minister Albert Thomas, prezident mednarodnega delovnega urada v Ženevi, prof. Ricci kot zastopnik mednarodnega gospodarskega urada v Rimu, Dom. Russo, podpredsednik mednarodne konfederacije poljedelskih sindikatov v Parizu, Mr. Pavels, zastopnik sindikatov v belgijski delegaciji.

Mednarodna združna konfederacija sama, zastopana po vodilnem komiteju, pa predstavlja danes velike združne organizacije 17 držav v Evropi in v Ameriki in po 11 korespondentih zopet ravno toliko drugih združnih organizacij v drugih državah, tako da predstavlja njen memorandum s socialnega in gospodarskega stališča mogočen glas širokih mas velikih in malih narodov. Ta glas zahteva zlasti v gospodarskih odnosih med narodi kooperacijo, sotrudištvo v smislu bratstva in vzajemne krščanske ljubezni, kakor nas uči evangelij, ker vidi blagostanje in gospodarsko prosperanje le v solidariteti interesov med različnimi sloji družbe in med narodi, ne pa v konkurenčnem boju.

Memorandum konfederacije opira svoje želje in predloge na osnovne temelje krščanskega združništva z vidika, da gre za združništvo, presojano z gospodarskega stališča, zlasti za tem, da odstrani nasprotstvo med konsumentom in proizvajalci in izloči stopnjema med obojimi posredujočih špekulacij s pomočjo sporazumne ureditve razdelitve in proizvodstva blaga.

Nasproti današnjemu položaju, pri katerem je kapital ločen od dela in proizvodstvo blaga ločeno od mase konsumentov, stremi združništvo za tem, da v svojem področju zopet združi kapital in delo, proizvajalca in konsumenta in uveljavi ta sistem tudi preko državnih mej na mednarodnem, svetovnem trgu.

Kot tako je združništvo najbolj sposobno, da izvršuje stopnjema gmotno in moralno povzdigo delavskih slojev; s tem pa je tudi združništvo najvažnejši činitelj pri gospodarski obnovi držav in pri stabiliziranju trajnega miru med njimi.

Konfederacija je predložila svoje želje v spoznanju, da bodo kot izraz njenja milijonskih svojih pristašev dali genovski konferenci dragocen material za dosegu ciljev, ki si jih je stavila konferenca, in v nadi, da jih bo konferenca kot njenja širokih slojev številnih narodov znala tudi primerno vpoštevati.

Za izboljšanje duhovniških plač.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Ob priliki razprave o proračunu ministrstva za vere v finančnem odboru se je oglasil k besedi član Judgoslovanskega kluba posl. Pušenjak in v svojem govoru opozoril na nedostatke tega proračuna, v kolikor se tiče katoliške cerkve. Povdaril je, da je sekcija finančnega odbora za proučevanje tega proračuna svojočasno sklenila, da se postavke, ki govorijo o katoliški cerkvi, predelajo. Minister za vere je pozneje predložil predelan proračun. Ker pa se s finančnim ministrom nista mogla sporazumeti, so bile seje finančnega odbora preložene. Posl. Pušenjak je plediral za to, da se sedaj predlog ministra za vere sprejme, obenem pa tudi sklene, da se prejemki duhovnikov izenačijo. Govor poslanca Pušenjaka je bil zelo učinkovit. V trpkih besedah je očrtal položaj katoliške duhovščine, ki kljub naravnosti neznoznim razmeram izvršuje svoje svete dolžnosti, dasiravno z velikim samozatajevanjem in požrtvovalnostjo. — Finančni odbor je končno sprejel predlog in obenem sklenil, da se naj minister za vere glede izenačenja plač duhovnikov sporazume s finančnim ministrom.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Danes popoldne je imel finančni odbor sejo. Poslanec

dr. Dulibič (Jugoslovanski klub) je protestiral proti temu, da je bil proračun ministrstva za vere stavljen na dnevni red, dasi je bilo nemogoče, da se finančni minister, ki je odsoten in minister za vere sporazume. Po njegovem mnenju je vprašanje večje dotacije za potrebščine katoliške cerkve rešeno že v proračunskih dvanajstihah za maj in junij, ker se že tamkaj nahajajo deli tega kredita. Zahteva, da se pogajanja odgodijo. — Zastopnik finančnega ministra dr. Voja Marinkovič je izjavil, da predloženi predlog ne more definitivno sprejeti, ker mora počakati na končno odločitev finančnega ministra dr. Kumanudija. Izjavil pa je, da se s tem strinja, da se proračun ministrstva za vere vzame v pretres, vendar s pridržkom, da finančni minister naknadno odobri sprejete sklepe. — V tem smislu so se nadaljevale razprave. Sprejeti so bili vsi predlogi, izvemši one, ki se nanašajo na zahtevo, naj se izplača večja vsota za poravnavo dolgov, ki so se morali napraviti za katoliške kulturne ustanove. Ti dolgovi so se storili zaradi tega, ker so bile dosedanje postavke v proračunu premajhne. Določilo se je, naj se v finančni zakon vstavi posebna določba, po kateri naj se dovoli izplačilo teh kreditov.

Ameriško posojilo.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Na sinočnji seji ministrskega sveta je vlada razpravljala o 100 milijonskem posojilu. Ministrski svet je sklenil, da se ponudba glede tega posojila sprejme z rezervo, da se počaka, dokler se vrne finančni minister dr. Kumanudi. Po tej ponudbi bi dobila naša vlada 30 milijonov dolarjev v gotovem denarju, za 70 milijonov pa bi morala kupiti materiala. Vlada sme ta material kupiti v Evropi, če bi bil ameriški material za 5 procentov dražji od onega v Evropi. Ministr. sve je nadalje sklenil, da se tekom treh mesecev izvrši likvidacija »Direkcije plenac«. Vojni minister je končno poročal o

škodi, ki jo je povzročila eksplozija v Bitolju.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Ministrski svet je razpravljala o posojilu, ki naj se najame v Ameriki. Vlada je sprejela najugodnejšo ponudbo, in sicer ono severoameriških bank Morganove skupine. Pogajanja s to skupino so se vršila v Washingtonu potom našega tamošnjega poslanika dr. Slavka Grujica. V vladnih krogih zatrjujejo, da so se pogajanja zaključila in da ta bančni sindikat ostane pri dani besedi, dokler se finančni minister dr. Kumanudi ne povrne iz Genove v Belgrad.

Kritika ministrstva za šume in rude.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Na današnji seji finančnega odbora, na kateri se je razpravljalo o proračunu ministrstva za šume in rude, je govoril tudi dr. Dulibič, član Jugoslovanskega kluba, ki je med ostalim izvajal, da je proračun tega ministrstva popolnoma zgrešen, kajti v njem se po večini predvidevajo samo izdatki za osebne potrebe, dočim je za materielne izdatke kaj malo postavljeno. Govornik je končno ožigosal ministra za šume in rude, ki smatra izsuševanje močvirij, regulacije rek in napeljave vodovodov za tako nevažno zadevo, da je postavke za te velevažne kulturne naprave komaj omenil v svojem proračunu.

Vatikan in Rusija.

Rim, 3. maja. (Izv.) Nasproti vsem vestem, ki jih širijo gotovi krogi, češ, da je stopil Vatikan v politične stike s sovjetsko Rusijo, se iz Vatikana objavlja, da za sedaj še niso povsem točne. Sv. stolica nima glede političnih stikov z Rusijo nobenega interesa, pač pa je odposlala v sovjetsko Rusijo tri delegacije, ki jih tvorijo izključno sami duhovniki, da uvede delovanje akcij za pomoč gladnim. Ta korak Sv. stolice je popolnoma v duhu papeža Benedikta XV., ki se je vedno in povsod zavzemal za bedno in trpeče ljudstvo.

Pariz, 3. maja. (Izv.) Iz Rima poročajo današnji jutranji listi, da se tekom prihodnjih dni poda Čičerin v Rim, kjer bo sprejet od sv. očeta in tudi od njegovega tajnika Gasparija v posebni avdienci. — (Obe brzojavki potrjujeta naše tozadevne informacije, ki smo jih objavili že pred enim tednom.)

Pariz, 3. maja. (Izv.) Kakor poročajo listi iz Rima, se namerava zglasiti predsednik ruske delegacije Čičerin pri vaticanskem zastopniku kardinalu Gaspariju. Ruski delegat namerava z njim urediti vprašanje med pravoslavnimi in katoliki na Ruskem.

Dvanajstine in vlada.

(Govor posl. Josipa Škoberneta v narodni skupščini 27. aprila.)

(Konec.)

Samostojni in vojaštvo.

Splošno nezadovoljstvo v naši državi je zašlo tudi v vojašnice in to z žalostjo konstatiram; temu je krivo to, ker se z našimi vojaki ravna nepravilno, ker našim vojakom zamerijo, če izvedo za njihovo versko in politično prepričanje. (Velik nemir. — Ivan Urek: »Vi ste krivi, da se vojaki streljajo, ker jih hujskate.« — Klici iz vrst Jugoslovanskega kluba: »Kdo hujska? Mi jih branimo, Vi jih pa izdajate.«)

Grajati moram tudi to, da ne dobivajo vsi vojaki hrane v enaki meri. Tako n. pr. nimajo vojaki pri prvem bataljonu bitolskega artilerijskega puka v Prilepu nič zajtrka. (Nemir in medklici.) Take razmere, če se enemu da, drugemu pa ne, povzročajo nezadovoljstvo; takega ravnanja se moramo varovati. Mi moramo skrbeti za to, da izgine iz vojaštva nezadovoljstvo in utrdi med njimi ljubezen do domovine.

Nikoli še ni bilo tako velike razlike med onimi, ki kaj imajo, in onimi, ki nimajo ničesar. Proletariat se bori z vso silo za svoj obstanek. Čudno pri vsem tem je pa to, da se vlada ne postavi na stran slabih, ampak na stran močnejših; slabejše pa prepušča njihovi usodi.

O bedi in zaslugah naše duhovščine.

Posebno še moram omeniti en stan, za katerega se vlada toliko zmeni ali še manj kakor najodurnejša mačeha za tuje dete; mislim namreč na katoliški duhovniški stan. Dobro vem, da Vi ta stan mrzite, pa po krivici. Ako bom glede bede tega stanu izpregovoril kakšno besedo, sem prepričan, da bo neprijetno zadela ob Vaša ušesa. Jaz čisto dobro razumem, da Vi ta stan mrzite zaradi tega, ker ste krivo podučeni. Vi ne poznate vzrokov, zakaj Slovenci svoje katoliške duhovnike bolj cenijo kakor drugi. Ko slovenski narod še ni imel nobenih šol, takrat je bil duhovnik prvi, ki je začel zbirati slovensko mladino v tako zvanih nedeljskih šolah, tam naše mladeniče podučeval v branju, pisanju in vsem potrebnem. Potem so te šole razširili v navadne ljudske šole, v njih so poučevali in spisovali učne knjige. Prav temu stanu se imamo mi v prvi vrsti zahvaliti da imamo Slovenci tako lepo število pismenih ljudi, kakor jih imamo.

Pa ne samo v ljudskih šolah, tudi v srednjih šolah so se duhovniki posebno odlikovali. Gimnazijo v Novem mestu, ki je ena najstarejših, so vedno vodili frančiškani s prav dobrim uspehom in iz te učilnice je izšlo lepo število naših inteligentov duhovskega in svetnega stanu.

Gimnazijo v Kamniku, gimnazijo v Št. Vidu nad Ljubljano vodijo duhovniki. Posebno glede gimnazije v Št. Vidu nad Ljubljano se je sam šolski nadzornik Wester izrazil, da je ta srednja šola še danes ena najboljših v Sloveniji. (Poslanec Kušar: »Pa se mora pošteno plačati, da ga tam sprejmejo!« — Poslanci Jugoslovanskega kluba odgovarjajo: »Da, pošteno je tam in tako pomeni, da celo liberalci dajejo tja svoje otroke.«)

Naša dijaška semenišča so nam dala kaj lepo število kulturnih delavcev in inteligence duhovskega in svetnega stanu. Milo mi je, da vidim v tem domu tudi nekdanje učence katoliškega dijaškega semenišča, ki so sedaj deloma v naši, deloma v nasprotni stranki, pa so dosegli čast ministra v naši državi.

Na literarnem polju nam je duhovski stan dal veliko število delavcev. Naj omenim n. pr. Vodnika, Slomška, Gregorčiča, Meška, Medveda, Skrabca, Kreka in druge. (Poslanec Mrmolja: »Kaj ste pa delali z Gregorčičem?«) Slovenski duhovniki so koristno delovali v vseh panogah, posebno pa v kulturnem življenju. Za časa svetovne vojne menda ni bilo niti enega slovenskega duhovnika, ki bi ne bil zapisan pri oblasti, da je politično sumljiv. (Ugovori pri poslancih Samostojne kmetijske stranke: »Saj ni res!«) Pri vsakem je bilo zapisano »političnega veridčnega«, da je državi nevaren, da je srbofil itd. Ti ljudje so morali takrat trpeti in so jih tlačili po ječah.

OKOLI VOLILNEGA ZAKONA.

Belgrad, 3. maja. (Izvirno.) Danes popoldne se je vršila seja pododbora zakonodajnega odbora za proučevanje volilnega zakona. Pododbor je površno razpravljalo o vseh členih tega zakona. Jutri še vrši plenarna seja zakonodajnega odbora, na kateri se bo razpravljalo o volilnem zakonu.

POVRATEK V DOMOVINO.

Belgrad, 3. maja. (Izvirno.) Belgrajska vlada je sklenila odpoklicati iz Genove vse naše eksperte razen treh.

JUGOSLAVIJA IN BOLGARIJA.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Grški listi poročajo, da je bolgarski poslanik v Rimu posetil našega delegata v Santi Margheriti. V imenu vlade g. Stambolijskega je hotel začeti pogajanja o pridruženju Bolgarije k mali antanti. Predsednik naše delegacije je ta poizkus baje odbil. (Je že verjetno.)

DAVIDOVIČ NA AGITACIJI.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Načelnik demokratske stranke Ljuba Davidovič nadaljuje v petek svoje agitacijske potovanja. Ta dan poseti Sarajevo, kjer bo stopil v stik z demokratsko stranko v Sarajevu, kakor je to storil v Ljubljani in Zagrebu.

ODLOŽITEV AVSTRIJSKIH PLAČIL.

Belgrad, 3. maja. (Izvirno.) V Genovi se že par dni vrše pogajanja med finančnim ministrom dr. Kumanudijem in avstrijsko delegacijo glede odložitve reparijskih plačil na 25 let.

ZNIZANJE DELAVSKIH MEZD NA ČESKEM.

Praga, 3. maja. (Izv.) V vseh praških tovarnah kovinarske industrije se jutri objavi sklep podjetnikov, da stopi z jutrajšnjim dnem v veljavo 10 % znižanje delavskih mezd. To znižanje je v skladu s posredovalnim predlogom ministra za socialno politiko Habermanom. K temu koraku podjetnikov pripominja »Pravo Lidu«, da pomeni napad na delavske pravice in da bo izzval odločno mezdno gibanje. Nasprotno pozivajo narodnosocialistični listi delavstvo, da se ne prenažli.

Vprašam Vas, kdo ima največ zaslug za majniško deklaracijo in kdo jo je predložil? Kdo je pomagal nabirati na stotisoče podpisov za majniško deklaracijo? Katoliški duhovnik je bil, tisti duhovnik, ki hodi danes okoli oblečen v staro, obrnjeno obleko, ker nima sredstev, da bi si kupil novo.

Poglejmo, kako plačo imajo duhovniki! Duhovnik matričar vodi velevažne posle matrike. O pomenu matrik mi ni treba govoriti. Brez njih ni mogoča evidenca vojaštva in drugega prebivalstva, v vsaki stvari se je treba poslužiti matrike. Toda duhovnik, ki vodi matrike, dobi za to na leto 2 dinarja 50 par plače. Upokojeni duhovnik ima dnevno 75 par pokojnine. Gospodje, Vi vedno naglašate, da smo vsi enakopravni, da se v naši državi pravično vlada. Zato pa apeliram na Vašo pravičnost: dajte slovenskemu duhovniku vsaj toliko, kolikor daste pravoslavim! Mislim, da je slovenski duhovnik najmanj toliko vreden in toliko izobražen kakor pravoslavni. (Nemir v središču.)

Jaz sem prepričan, da se ta vladni sistem ne bo še preduragal, da bo vlada s temi dvanajstinami, katere ji hočete sedaj odobriti, gospodarila prav tako, kakor je gospodarila do sedaj. Jaz ne morem imeti zaupanja do te vlade in tudi moji volilci ga nimajo. Zato moram glasovati proti predloženim dvanajstinam.

Na volitve!

Gospodje! Na volitve! Dajte nam volitve in umaknite se drugim, ker Vi nimate volje in ne kažete zmoglosti, da bi napravili red v tej državi! (Odobranje in ploskanje na desnici.)

Pojasnilo k »objektivnosti« g. pokr. namestnika Hribarja!

Da se vidi, koliko je vredno pojasnilo g. pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja v »Slovenec« z dne 30. aprila t. l. z ozirom na imenovanja članov okrajnih šolskih svetov, češ da je hotel štiti manjšine, kaže drastično slučaj okrajnega šolskega sveta v Litiji. V celem okraju tvori absolutno 3/4 večino SLS, potem pride SKS, zatem socialno-komunistična, potem NSS in le neznamenit odstotek tvori JDS. Pri volitvi občin v okrajni šolski svet je v Višnjgori dobila prav vse glasove SLS. Pripoznamo pa, da je v Litiji bilo izmed 76 svetovalcev največ 10 iz drugih strank, v Višnji gori pa je med 86 svetovalci 15 pripadalo SKS. V odstotkih bi morala imeti SLS najmanj 65 odstotkov, SKS 15, socialno-komunistična 10, NSS 6 in JDS 4 odstotke. Kako pa je v resnici? SLS ima v okrajnem šolskem svetu Litija 83 odstotkov, JDS pa 66 odstotkov, vse druge stranke pa nič! Od JDS so sledeči: okrajni šolski nadzornik Bezeljak, zastopnika učiteljsva Andoljšek in Zajc, namestnikova imenovanca Slanc in Šefman ter glavar. Od SLS so dekan in izvoljenca občin Lebinger ter Erjavec. Ne-le, da ni dobila nobena izmed drugih strank »sorazmernega zastopstva«, g. namestnik je že itak močno JDS s 4 odstotkov spravil na 66 odstotkov. Da pa ne bo kdo rekel, da sta gg. Slanc in Šefman samostojna kmeta, konstatiramo da sta bila vedno JDS in tudi po poklicu nista kmeta. Kako se g. namestnik ozira na »ljudske želje«, naj nadalje pojasni še sledeči slučaj: Ko je bil v okrajni šolski svet izvoljen v okraju Višnja gora pristaš SLS, so rekli svetovalci, naj pride tudi samostojen kmet v okrajni šolski svet. Napravila se je vloga s 57 podpisov svetovalcev, med njimi 18 županov na ime g. namestnika Hribarja, da imenuje samostojnega kmeta Ignacija Omahna iz Stranj

v okrajni šolski svet, o katerem je splošno znano, da je agitiral in pripada SKS. Toda kaj se briga g. pokrajinski namestnik za želje ljudstva, kaj za »sorazmerno zastopstvo«! »On« prvič imenuje JD-esarja, lekarnarja in trgovca Šefmana, drugič nima niti toliko takta, da bi dal mali odgovor na pismo 57 županov in svetovalcev. Konstatiramo še, da se ni nikdar nikoli govorilo z pristašem SKS Omahnom, da bi morda on potem v okrajnem šolskem svetu glasoval z SLS, kar mora sam potrditi. Kako pa je to, g. namestnik, da ste popolnoma prezrli socialiste in NSS v okraju Litija, ki vendar tvorijo veliko znatnejšo manjšino kot pa JDS? Potem se pa še drznete sklicevati na sorazmerje strank. Če tako govorite o zastarelem šolskem zakonu in večinskem volilnem sistemu, potem je istotako krivična volitev dveh zastopnikov učiteljsva, ker v našem okraju tvori med učiteljsvom SLS tako znatno manjšino, da bi po proporciju tudi moralo dobiti en mandat. Slovenska javnost naj zdaj sodi o objektivnosti kraljevega namestnika Ivana Hribarja!

VAGONI IZ NEMČIJE.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Iz Nemčije je na poti 1200 vagonov, ki nam jih dobavi Nemčija na račun vojne odškodnine. Da se morejo ti vagoni spraviti v našo državo, je prometni minister Stanič odredil, da se vseh 15 lokomotiv, ki so bile popravljene na Madžarskem, pošlje v Zagreb, kjer bodo prevzele te vagone in jih odpeljale dalje v notranjost države.

ČEŠKI PARLAMENT.

Praga, 3. maja. (Izv.) Češki parlament se sestane 5. maja, ko se vrne v Prago tudi ministrski predsednik dr. Beneš. V tukajšnjih političnih krogih se govori, da bo dr. Beneš že na prvi seji podal izbrpno poročilo o doseganju delovanju in rezultatih genovske konference.

EKSPLOZIJA V PREMGOVNIKU.

Bukarešta, 3. maja. (Izv.) V premogovniku Lupeni na Sedmograškem je nastala eksplozija, ki jo je povzročila strela. Od 160 delavcev, ki so bili v premogovniku, jih je 82 ubitih, 6 težko, 6 pa lahko ranjenih. Vlada je odposlala vojaštvo, da pomaga pri reševanju. Delavni minister je odpotoval v Lupeni.

URADNIŠKO GIBANJE V AVSTRIJI.

Dunaj, 3. maja. (Izv.) Državni uradniki vseh kategorij so pričeli odločno gibanje za zboljšanje svojega gmotnega stanja. Gibanje je enotno, ne glede na strankarsko pripadnost ter se ga udeležuje nad 200.000 uradnikov. Ker se vprašanje ne more rešiti brez zveznega kanclerja dr. Schobra, ga je vlada nujno prosila, da se vrne iz Genove.

NADVOJVODA FRIDERIK NA DUNAJU.

Dunaj, 3. maja. (Izv.) Danes se je pripeljal na Dunaj bivša nadvojvoda Friderik pod imenom grof Friderik. Potuje v Raab.

Konferenca v Genovi.

VPRAŠANJE NEMŠKIH REPARACIJ.

London, 3. maja. (Izv.) Diplomatski korespondent lista »Daily News« javlja iz Genove: Angleški ministrski predsednik Lloyd George se je posvetoval s francoskimi zastopniki glede reparacij, katerih višina se čeni na 110 milijard. Nemčija se nahaja v silno težavnem položaju, ker trenutoma ne more plačati obnovitvenih vsot, katere zahtevajo od nje zavezniške sile.

BARTHOU — POINCARE — LLOYD GEORGE.

Pariz, 3. maja. (Izv.) V tukajšnjih krogih se splošno govori, da je sporazum med

Poincarejem in Barthou-jem skoraj izključen in da se vsled tega Barthou ne bo več vrnil v Genovo.

Berlin, 3. maja. (Izv.) Dopisnik berlinskega lista »Lokal-Anzeiger« poroča iz Genove, da se poda Lloyd George v Nizzo, kjer ostane več dni in se najbrže sestane s Poincarejem.

Slovenščina pri sodiščih.

Trst, 2. maja 1922.

Umik vlade. — Izdajalec Perišič.

Ravno sem bil pomoči pero v črninik, da napišem črnoobrobjen članek o 1. maju, dnevu, ko je imel stopiti v veljavo zlo — in slaboglasni odlok, storjen protipostavno od tržaških sodnikov, na čelu jim nekdanji Slovan Perišič, s katerim se s tem dnevom ukinja slovenski jezik na tržaškem sodišču in prepoveduje vsaka njegova raba, ko je došla vest, da je odlok ukinjen in suspendiran. Dr. Wilfan poroča v »Edinosti«, da se je prepričal na merodajnem mestu, da ostane glede jezikovne rabe pri sodnih odlokih zakonite nove ureditve vse pri starem. Ta uspeh ne pripisujemo uvidenosti italijanskih oblasti, ker te ne poznajo — ko gre za naše pravice. — nobene pravičnosti in nobenih dolžnosti napram nam, zaslužnjim Slovanom, kar so že neštevilnikrat dokazale dasi je Salata, vodja centralnega urada za osvobodene dežele sam priznaval, da so tržaški sodniki prekoračili svoj delokrog in napravili ta sklep o »nepravem času«. Za uspeh se imamo zahvaliti le našemu narodu, ki je vstal kot en mož proti tej krivici in neumornemu ter energičnemu nastopu naših poslancev v Rimu, zlasti dr. Wilfana in pa strahu, ki je prevzel Salato, da ne bi začeli Slovani mečati v Genovi italijanske strane, ki se sedaj še tako lepo in gladko odmotava. Italijanska vlada pričakuje namreč od Genove silno veliko za svoj prestiž in ugled, zato se pa ogiba vsega, kar bi ji utegnulo tozadevno škodovati. — Radovedni smo sedaj, kaj bo s Perišičevo kolajno. Ta predsednik višjega deželnega sodišča, sin boke kotorske, vitez Franc Jožefovega reda velik Avstrijec in Slovan, ki se ima za svojo karijero zahvaliti samo bivšim slov. poslancem kakor dr. Ribaču, on ki je nekdanj bodril slovenske odvetnike, naj vztrajajo v boju proti »Katzelmaherjem« za dosego slovenske porote v Trstu, je hotel ovekovečiti ta črni 1. maj, ko je imel stopiti v veljavi protislovenski odlok, noseč njegov podpis, s kovanjem posebne spominske stvetine, ki naj se izroči tudi kralju in ki naj priča še poznim rodovom njegov izdajalski čin. Kaj bo sedaj s to kolajno? Pravijo, da je ekscelencija, ki je upal, da postane ob tej priliki italijanski »Komendatore«, zadnje čase, zlasti odkar je zvedel, da je njegov dični odlok suspendiran, zelo nervozen. V pravni, pošteni državi, bi bil tak mož, ki se je tako blamiral in se pokazal tak značaj, nemogoč, v lepi Italiji so pa najbolj nemogoče stvari ne le mogoče, ampak v navadi! — Vprašanje rabe našega jezika je prišlo sedaj sicer na legalno pot, ker je vlada predložila vso stvar deželni komisiji, ki bo stvar pretresala in predložila. podrobne predloge, a vendar tudi od te komisije ne pričakujemo pravičnih predlogov, ker je nasprotna vsemu kar je slovensko in ker tudi vladni merodajni krogi nimajo namena, dajati nam, ampak jemati in kratiti naše pravice. Toda naš narod bo čuval svoje jezikovne pravice z ono žilavostjo, ki mu je od nekdanj lastna. Čim krivičnejša in nasilnejša bo italijanska vlada proti nam, tem slabše zanjo, Slovenci znamo trpeti in vztrajati! — — —

Politične novice.

+ Za anticentralističen blok. Današnja »Narodna Politika« prinaša zanimiv uvodnik, v katerem se zavzema za to, naj bi se vse stranke, ki stoje na avtonomističnem načelu, združile, da bi tako tvorile protiutež proti onim strankam, ki zagovarjajo absolutni centralizem ali pa fe-

deralizem. List predlaga, naj bi se združili poslanci iz Slovenije, Bosne in Hercegovine ter Dalmacije. Na ta način bi ti poslanci tvorili blok, ter bi brez njihovega privoljenja parlament nikakor ne mogel sprejeti večjih in važnejših odločitev.

+ Slovesen manifest na prebivalstvo mariborske oblasti je izdal novoizvoljeni izvrševalni odbor demokratske stranke za mariborsko oblast. Mariborske oblasti sicer še ni, ampak demokratski odbor je že. V tem manifestu proglašajo mariborski demokratje na slovesen način, »naj v »okviru« jugoslovenske države slovenski kraji živijo in napredujejo po slovenskih običajih, kjer žive Slovenci.« Tako stoji v mariborskem »Taboru« debelo tiskano, ne v ljubljanskem »Avtonomistu«. Iz tega dela izjave sledi, da ga gotovo ni pisal dr. Kukovec! Slovenci naj žive po slovenskih običajih! Kje je pa jugoslovanstvo? Pa menda ni »Tabor« šel med »okvir« ali pa objavil pomotoma kakšnega klerikalnega manifesta? To bi se dalo sklepati tudi iz one točke manifesta, kjer »na« poveduje borbo zaslepljevanju množice. To borbo so vodili doslej vedno »klerikalci«, sedaj pa bremo tako vojno napoved v demokratskem »Taboru«. Toda ne, »klerikalci« manifest to le ne bo; na nekem drugem mestu trdi namreč, »da je največja, to je klerikalna stranka, danes v žalostnem razsulu«. Zakaj, tega »Tabor« ne pove. Mogoče zato, ker še nima posebnega izvršilnega odbora za mariborsko oblast. Trditve, »da bo klerikalna stranka bitko izgubila«, tudi diši po demokratskem receptu, ki ga pogrevajo demokratje od Triglava do Soluna že nad 30 let v sladkem pričakovanju da bi sami dobili enkrat vsaj eno bitko. Toda bitke dobivati je velika umetnost, ampak »Tabor« jo je pogruntal zahteva namreč, »da mora biti iz oblastnih skupščin izključena že vnaprej vsaka strankarska politika.« Seveda, potem mora iti brez boja! To so čisto posebne vrste demokracije, oni v Mariboru, kajti ljubljanski ne bi bili nikdar za take neverjetnosti vneti. Kaj bi počel n. pr. bojeviti in razboriti Dolfe Ribnikar, če ne bi bilo »klerikalcev«? Demokratski Mariborčani so očitno mnogo krotkejši, ali pa so bojazljivci, ki se niti na svoje »koncentrirane sile« prav nič več ne zanašajo. To se da sklepati iz milih tožba nad nepokorščino narodnih socialistov in trmoglavo upornostjo samostojnežev, ki se ne dajo koncentrirati v demokratski limonadi. To tarnanje za izgubljenimi sinovi dokazuje, da je slovesen manifest res pristno — demokratski. Jok in stok na vseh konceh in krajih in to se imenuje »manifest« na junaško mariborsko oblast, v kateri raste ljutomerčan in pekrčan...

+ Razdelitev države in kraljev podpis. Razni listi, zlasti hrvatski, ponovno javljajo, da je bila uredba o razdelitvi države na oblasti res predložena kralju na podpis, a kralj je ni hotel podpisati. To je razvidno iz tega, ker stoji v uredbi besede: »Ova uredba stupa na snagu, kadar je kralj podpiše, a obvezno silu dobi, kadar se obnaručuje u »Službenim novinama«. Vlada je dala uredbu že mnogo prej v tisk, predno je kralj odpotoval, iz česar sledi, da je vlada z vso gotovostjo računala s podpisom kraljevim. Iz navedenih besed uredbu pa sklepa »Slobodna Tribuna«, da je uredba neveljavna, kajti sicer bi morale stati v uredbi, da je veljavna tudi takrat, če jo podpiše ministrski svet v zastopstvu kralja.

+ Brez laži ne gre, kadarkoli se spomni »Slov. Narod« na katoliške škofe v Jugoslaviji. Svojemu posnetku poročila o škofovski konferenci v Zagrebu je dodal to-le že parkrat pogrevano in ravnoličkokrat ovrženo laž: »Po prevratu so škof-

Allan Edgar Poe?

V Maelströmu.

iz angleščine prevel Anton Debeljak.

(Dalje.)

Še nekoliko minut, pa je nastopila v prizoru druga korenita prememba. Splošna površina je postajala malce glajša in kolobarji so ginili eden za drugim, medtem ko so se prikazovale čudovite penaste proge tam, koder jih ni bilo videti poprej. Naposled so se te črte razvile na veliko obsežnost, stopile v stik, potegnile vase krožeče gibanje ponehujočih vrtincev ter se zdele, da tvorijo kal drugim večjim. Urno — zelo urno — je to nastopilo jasno in določno v krogu več kot eno miljo v premeru. Vrtinčev rob je bil označen s širokim pasom iskrive pene; a nobena vrstica ni spolzela v žrelo groznega lijaka, čigar notrina je bila, kolikor je moglo objeti oko, gladka, svetla in vranječrna stena vode, nagnjena proti obzorju v kotu kakih petinštirideset stopinj, brzela otihočno okoli in okoli z vrvečim in drevečim premikanjem ter pošiljala v veter strahovit zvok, napol krik, napol tuljenje, kakršnega nikdar ne izpušča mogočni Niagara sopot v svojem smrtnem boju proti Nebu.

Gora je trepetala vse do korena in

kleč je šklepetala. Vrgel sem se na štiri ter se oprjelam pičlega zelišča v čezmerni živčni razburjenosti.

»To« sem dejal navsezadnje možancu — »to ne more biti nič drugega ko veliki vrtinec Maelström.«

»Tako mu pravijo včasih,« je dodal. Mi Norvežani ga nazivljemo Moskoe-ström, po otoku Moskoe v sredini.«

Navadne povesti o tem vrtincu me niso čisto nič pripravile na to, kar sem videl. Jonas Ramus, ki je morda najbolj natančen od vseh, ne more podati najmedlejšega pojma niti o veličasti niti o grozoti prizora — niti o divje omamnem občutku n o vosti, ki preseneti opazovalca. Nisem gotov, s katerega zrelišča ga je rečeni pisatelj ogledoval, niti ob katerem času; vendar to se ni moglo zgoditi s Helsegnovega vrha, tudi ne med viharjem. Navzlic temu je v njegovem opisu par mest, ki naj jih navedem zbog njih podrobnosti, dasi učinkujejo izredno šibko v primeri z mogočim prizorom.

»Med Lofodi in Moskoejem,« pravi, »je voda globoka 35 do 40 seznejev; ali na drugi plati, proti Veru (Vurrghu), globočina pojema tako, da ne dovoljuje ugodnega prehoda ladji brez nevarnosti; večkrat se ladja raztrešči na pragovih, kar se dogaja ravno ob najtišjem vremenu. Ka-

dar je plima, valovi tok na pokrajino med Lofodi in Moskoejem z derečo hitrino, toda z bučanjem njegove silne oseke proti morju se dajo jedva primerjati najglasnejši in najstrašnejši slapovi — hrup se čuje več milij daleč in krnice ali požiralniki so silno obširni in globoki: če pride ladja v njih pravičnost, jo neizbežno pogoltnjejo in potegnejo na dno ter tam razdrobe na kose ob pečinah, in kadar voda izpusti razbitine, jih zažene zopet kvišku. Toda ti premori nastopajo zgolj ob premeni bivačice in ob mirnem času se prej ko v eni uri njih silovitost obnavlja stopnjevitost. Kadar je derečina najbolj lomastna ter jo še pospešuje nevihta, je opasno približati se ji na eno norveško miljo. Čolne, jahte in ladje je potegnilo s seboj, ker se niso čuvala, preden so dospela v njih območje. Takisto se je dostikrat primerilo, da so kiti prišli struji približni in jih je prevladala njena moč, in potem se ne da popisati njih tuljenje in rjovenje v brezuspešnih bojih, da bi se izbavili. Nekoč je poskušal medved preplavati od Lofodov do Moskoe-ja: tok ga je zagrabil in zanašal nizdol, dočim je on rikal in ručal tako strašno, da so ga slišali noter na bregu. Velika borova debela in jelke, ki jih je popadla derečina, se vzpno znova, zlomljene in tolikanj razkuzmane, kakor da so jih obrastle ščetice. To

kaže jasno, da so tla polna ostrih kličč, med katerimi jih suče semtertja. Ta tok se ravna po morskem odtoku in pritoku — voda je namreč vsakih šest ur enako globoka in enako plitva. Leta 1645., ob ranem jutru druge nedelje pred pustom, je besnelo s takim hruščem in truščem, da je celo kamenje od hiš na primorju padalo v dno.«

Glede vodne globočine nisem mogel uvideti, kako je bilo možno ugotoviti jo ob neposredni bližini vrtuljke. »Štirideset seznejev« se mora ozirati edino na tiste dele preliwa, ki so med obalo in Moskoejem ali Lofodi. Globina v sredini Moskoe-ströma mora biti neizmerno večja; in gotovo ni dobiti za to dejstvo boljega dokaza nego, da od strani pogledamo v cmrkovo brezno, kakor se to lahko zgodi z najvišje helsegenske čeri. Zroč s tega vrhunca na spodaj grmeči Flegeton, si nisem mogel kaj, da se ne bi nasmehnil nad preprostostjo, s kakršno čestiti Jonas Ramus beleži kot neverjetno stvar dogodbo s kiti in medvedom; zakaj to se mi je pokazalo za res samo ob sebi umevno, da bi največja redovna ladja na svetu, prišedši v področje one smrtonosne nateze, mogla tako malo upirati se ji kakor pero silnemu viharju ter da bi morala v resnici nenadoma izginiti.

je zahtevali slov. bogoslužje, dobili pa so iz Rima — dolg nos. Ker je bila ta »Narodovca« laž že svoj čas demontirana, ne bomo demontirali ponovljali in razlagali, da se slovansko bogoslužje ni uvedlo ne morda radi odpora Rima, ampak da so škofje sami vsled razpoloženja ljudstva to misel tokrat opustili. Tudi ne bomo razlagali, kdo da je to razpoloženje v ljudstvu ustvaril — vladinovi bi se sicer sami prijeli za ušesa — hoteli smo samo pribiti, da se je »Slov. Narod« zopet — izračunano — zlagal.

Dnevne novice.

— Obupen klic nižjih državnih uslužbencev: Zločin je zagrešil naš finančni minister z njegovo famozno naredbo z dne 7. in 24. aprila 1922. Potom zakona z dne 28. februarja 1922 so se zednačile draginjske in rodbinske doklade vseh državnih uslužbencev za celo državo. S tem smo pridobili pri nas vsaj toliko, da smo dobili to, kar so naši kolegi v Srbiji že popreje imeli. O tem, da bi kdo mislil na nakup najpotrebnejše obleke od tega povijška seveda ni niti govora, a kdor je skromen, je vsaj to za najpotrebnejšo hrano zadostovalo. Toda čujte in strmite, z zgornjo naredbo, katera je izšla baje brzojavnim putem, je kršil ta zakon naš finančni minister s tem, da je rodbinske in draginjske doklade vseh nižjih državnih uslužbencev maksimalno, to se pravi tako skrčil, da bodo morali nekateri državni uslužbenci, to so namreč taki z večjo družino ravno polovico za mesec maj že nakazanih rodbinskih doklad državi vrniti. Obup se mora polastiti vsakega družinskega očeta, kateri je tako nesrečen v sedanjem času, da ima več nepreskrbljenih otrok, ker prizadeti so namreč s to famozno naredbo samo uslužbenci z več kakor enim otrokom. Vprašamo splošno javnost, ali je to demokratsko, ali je to sploh človeško, da se nad 30 tisoč družin že itak čez glavo zadolženega nižjega uradništva pahne še v večjo bedo in pomanjkanje? Ob 12 uri kličemo vse naše gospode poslance na pomoč. Zahtevajte takojšnje ukinitje famozne naredbe, zastavite ves svoj upliv in izvajajte konsekvence; — kajti tako ne gre in more iti več naprej, če vlada sama samovoljno krši zakone, kateri bi morali biti vsakemu sveti; kakšen vtis more to napraviti pri uradništvu in ljudstvu, naj sodi javnost.

— Prvi maj — državni praznik? Belgrajski listi javljajo, da nameravajo opozicijski in nekateri vladni poslanci staviti v parlamentu predlog, da se proglasi prvi maj za državni praznik.

— »Tihe nade« goji »Slov. Narod« v današnjem uvodniku, da bode uradništvo za kraljevo poroko dobilo svojo službeno pragmatiko. — Kakor se vidi, humoristi — hvala Bogu — še niso izumrli!

— Brezvestno demokratsko poročanje. V Cerkljah pri Krškem se je 30. m. m. dogodil žalosten slučaj, da sta se stepla dva fanta, Jurešič in Jamnik in je slednji Jurešiču zadal z nožem rano, vsled katere je ta na mestu umrl. Na glavi je pa bil ranjen tudi Jamnik. Pripoveduje se, da je Jurešič prvi potegnil nož, nakar da je Jamnik skočil po nož in zabodel Jurešiča. Sicer bo pa zadevo preiskalo sodišče in ugotovilo, kako se je ta žalostni dogodek izvršil. Temu žalostnemu dogodku, ki dokazuje, koliko surovosti je še v mladini, je demokratsko časopisje skušalo dati politično obležje, ker je bil Jurešič — Sokol. Po načelu »de mortuis nil nisi bene« (o mrtvih govori samo dobro) ne bomo razglabljali, kakšen je bil »Sokol« Jurešič, pribiti pa moramo, da Jamnik ni »Orel« in nikdar ni bil in sta si to večerajšnje »Jutro« in današnji »Slov. Narod« kratkoma izmislila, to se pravi, da sta se nesramno zlagala, da bi iz pretepaške afere s smrtnim izidom, v katero je bil zapleten en Sokol, napravila politično afero. To je nesramnost iste vrste, kakor si jo je dovolil pred časom »Kmetijski list«, ki je nekoga svojega mladega dopisnika na Štajerskem in glavnega agitatorja Samostojne kmetijske stranke označil za klerikalnega agitatorja, ko so temu prišli na sled večji tatvini. Zdi se, da je demokratsko časopisje namenoma krstilo Jamnika za »Orla« zgolj radi tega, ker je bil Jurešič »Sokol« in ni nič novega, da so med »Sokol« po deželi ponekod izraziti pretepači in postaja demokrate vendarle malo sram, da se njihova podeželska avantgarda tako rada pretepa.

— Tržič. Prvi maj se je praznoval skoro po vseh tovarnah. Člani Jugoslovanske strokovne zveze so praznovali s tem, da so imeli ob 9. uri dopolodne sv. mašo in po maši shod. Socialisti, seveda vsi rdeči in z rdečimi zastavami, pa so priredili pohod po trgu ter peli svojo pesem. — Sestanek obrtnikov, ki ga je priredila Obrtna zveza za Tržič in okolico v nedeljo, dne 30. aprila t. l., je bil prav dobro obiskan. Predsednik zveze I. Papov je otvoril sestanek s pozdravom na vse obrtnike in navzoče, poudarjal težnje obrtnega stanu, krievično odmerjanje davkov itd. Dalje je poročal govornik iz Ljubljane, ki je podal v splošnem načrt, kako naj si obrtniki pomagajo do za-

željenega cilja. Priporočal je, naj se vsi brez izjeme združijo v to zvezo, katera deluje in bo delovala v interesu vseh. Poročal je tudi G. Rebolj iz Kranja, kako bi se zopet vpeljali stari cehi, kakor so jih imeli nekaj časa vavencev in pomočnikov, o bolniških blagajnah in obrtnih šolah. G. Jožef Sitar je predlagal resolucijo: Obrtniki, zbrani na obrtnem sestanku dne 30. aprila t. l., odločno protestirajo proti tukajšnjim stavbenikom, kakor je n. pr. Wagner, po rodu Nemeč, in vsi njegovi inženjerji, ki zapostavljajo vse tukajšnje domače stavbene mojstre, mizarje, kleparje, zidarje, ključavničarje, tesarje itd. Tukajšnji obrtniki čakajo na milost in nemilost na kaka manjša naročila ali popravila. Pri odmeri davka pa vidijo samo domače, ne pa onih, ki prevzemajo milijonska podjetja.

— Ukinjen železniški promet. V Vojvodini so na mnogih mestih morali ukiniti železniški promet zaradi silnih povodinj.

— »Automobilna prometna d. d. v Ljubljani« naznanja cenjenemu občinstvu, da se postatalske avtomobile za progo Ljubljana—Celje od dne 7. maja ne nahaja več pri postajališčih »Pri belem volcu« v Celju, temveč pri hotelu »K Zamorec« (Skoberne). Vožnjo v mesto smo morali prekiniti radi preozke pasaže v Gosposki ulici. 1690

— Tatvine. Posesniku Francu Kodolju v Podsmreki je bilo ukradeno 4000 kron. — Frane Kržišnik z Jeličnega vrha je ukradel Matiju Jurca kolo, vredno 6000 kron.

Zahteve posojilnic pri graškem Verbandu.

Posojilnice rajfajznovke, ki so bile včlanjene pri graški Zvezi gospodarskih združenj. Gosp. dr. Jurtela je v eni številki »Nove Dobe« pozival, da se imetelji terjatev pri bivšem poštnem hranilnem uradu na Dunaju, sedaj pridružijo akciji, ki so jo sprožili Ogrji.

Tudi posojilnice rajfajznovke, ki so bile članice graške Zveze, imajo še svoje naložbe v Gradcu. Te naložbe je navedena Zveza ponudila dne 14. septembra 1919 svojim bivšim članicam v izplačilo z dostavkom, da do 20. septembra 1919 naznanijo banko, na katero naj pošlje denar (nežigovane bankovce). Seveda teh ni bilo mogoče sprejeti, ker je finančno ministrstvo v Belgradu dne 28. decembra 1918 prepovedalo vsak uvoz bankovcev avstro-ogrškega izvora.

Celjska Zadruga Zveza je v imenu svojih članic naznanila v Gradcu, da je prenos bankovcev prepovedan. Od tistega časa ni Verband več pisal kdaj in kako hoče izplačati naložbe naših posojilnic.

Stvar se vleče do danes. Vred izgube obresti od tistih v Gradcu ostalih naložb so prišle vse te posojilnice v nevarnost, da propadejo, ker so vsled tega pasivne. Juristi pravijo, da je nastal položaj teh posojilnic vsled višje sile — vis major.

Torej ni nihče od posojilničnih upraviteljev kriv, če so prišle v opasen položaj. Vprašanje pa nastane in to je najvažnejše pri celi stvari, kdo bode trpel škodo, ki je vsled odpadlih obresti in valutne razlike nastala.

Če se dožene, da Verband vsled prepovedi naše vlade ni mogel v mesecu septembru l. 1919 naših naložb izplačati, ker takrat še razlike v valutni ni bilo opaziti, tedaj je jasno, da zadene krivda naša vlada. Zato bi bila tudi njena sveta dolžnost, da nastalo krivico poravnava, bodisi z brezobrestnim dolgotrajnim posojilom ali s podporo. Kajti člani prizadetih posojilnic se bodo branili z vsemi sredstvi, iz svojega žepa plačati tako velike izgube, ki so nastale vsled višje sile.

Ali naj vlagatelji trpijo škodo, če so v dobrem zaupanju in bližnjih posojilnicah naložili svoje prihranke. Poslanci vseh strank imajo tukaj posebi vmes in zadržanost pred katastrofo obraniti in članstvo kakor vlagatelje ščititi pred izgubo.

Pomisliiti je treba, da v bližnji propadle posojilnice za pol stoletja in še dalje ne bo nobena zadruga več mogla nastati, ker se bodo ljudje bali. Če se tem potom stvar ne more poravnati, bo še sodnja morala odločilno besedo izreči. Treba bi bilo, da se delegatje teh posojilnic nemudoma zberejo. Najpriljubnejše mesto bi bilo Celje, in sicer 7. maja v kolodvorski restavraciji.

Katera posojilnica se udeležiti sestanka, naj to blagovolji naznaniti Posojilnici v Zetlah pri Rogatcu.

Ljubljanske novice.

Ij Ljudski oder. V nedeljo, 7. maja igra Ljudski oder v Ljudskem domu ob 8. zvečer Gogoljevo komedijo »Ženitev«. Igra je polna zdravega humorja, zato prijatelji lepe zabave vabljeni! — Predprodaja vstopnic na dan predstave od 9—12 dopolodne in popoldne od 3 dalje do začetka predstave v pisarni Ljudskega odra, Ljudski dom, I. nadstr.

Ij »Ljubljana«. Drevi ob pol devetih mešani zbor.

Ij »Revizor«. Prosveta Krakovo—Trnovo vprizori v nedeljo 7. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Kolezijska ul. 1 (poleg cerkve) komedijo v 5. dejanjih »Revizor«. Spisal N. V. Gogolj. Vstopnice se dobivajo od danes naprej v trafikah in Krakovskem nasipu. Prijatelji dobre igre, dobrodošli!

Ij Vaia orkestralnega društva Glasbene Matice se ta teden ne vrši v četrtek 4. t. m., temveč v petek 5. t. m. Vsi člani naj se je dotovo udeležijo, ker se prične podroben študij za koncert, ki bo 22. t. m.

Ij Redni občni zbor »Slovenskega Rdečega križa« bo 11. maja 1922 ob 5. uri popoldne na magistratu. — Po § 11. društvenih pravil je občni zbor sklepčen ob navzočnosti najmanj 30 članov.

Ij Zveza šoferjev vabi na redni mesečni sestanek, kateri se vrši dne 8. maja v gostilni Kodela, Rimska cesta 11, ob 8. uri zvečer. Važno! — O d b o r.

Ij Kršćansko žensko društvo ima danes popoldne ob 5. uri izredno sejo.

Ij Zdravstveni iskas. Od 23. do 29. aprila je umrlo v Ljubljani 16 moških in 11 ženskih, skupaj 27 oseb, od teh je bilo 14 tujev. Umrli so: 2

vsled življenske slabosti, 8 vsled jetike, 1 vsled pljučnice, 1 vsled škrlatice, 1 vsled zastrupljene rane, 2 vsled raznih nalezljivih bolezni, 1 vsled srčne hibe, 2 vsled raka, 1 vsled smrtne poškodbe in 8 vsled raznih naravnih smrtnih vzrokov. V tem času se je rodilo 16 ženskih in samo 4 moških, skupaj 20 otrok; med njimi so bili 3 mrtvo-rojenčki. Od nalezljivih bolezni so bili prijavljeni 8 slučajev legarja, 2 škrlatice in 2 davice.

Ij Izgubil je nekdo na cesti od Medvod do Šiške tržno torbico, v kateri so bile popolnoma nove hlače in robee. Poštenega najditelja prošimo, naj vse odda v hiralnici sv. Jožefa na Vidovdanski cesti.

Ij Izgubil je nekdo v soboto, dne 29. t. m. od 11. do 12. ure zvečer v kavarni Krapeš, Škofja ulica 4 bankovce po 400 kron, skupno 1600 kron. Najditelj se naproša, da odda istotam pri blagajni proti 400 K nagrade.

Gospodarstvo.

BORZA.

Curih, 3. maja. (Izv.) Berlin 1.71, New York 516, London 22.90, Pariz 47.10, Milan 27.325, Praga 10.025, Budimpešta 0.66, Zagreb 1.825, Varšava 0.13, Dunaj 0.0625, avstr. krone 0.0675.

Berlin, 3. maja. (Izv.) Dunaj 3.855, Budimpešta 37.55, Praga 599.25, Pariz 2756.55, London 1350.80, New York 804.11.

Praga, 3. maja. (Izv.) Dunaj 0.52, Berlin 16.85, Rim 273.50, avstrijske krone 0.60, italijanske lire 273.50, Budimpešta 6.275, Pariz 471.50, London 227.50, New York 51.50, Curih 997.

Dunaj, 3. maja. (Izv.) Zagreb 28.47—28.53, Berlin 26.95—27.05, Budimpešta 10.845—10.405, London 86.425—86.475, Milan 436.20—436.80, New York 8206.50—8218.50, Pariz 751.50—752.50, Praga 159.90—160.10, Sofija 59.70—59.80, Curih 1583.75—1591.25. Valute. Dolarji 8156.50—8168.50, nemške marke 27.20—27.80, angl. funti 86.375—86.425, franc. franki 751—752, ital. lire 413.70—414.80, dinarji 113.78—114.02, romunski leji 56.96—57.08, švicarski franki 1556.50—1558.50.

Zagreb 3. maja. (Izvirno.) Devize. Berlin 23.50—24, Bukarešta 0—51.25, Milan 350—367, London 290—305, New York 67—68, Pariz 600—612, Praga 180—187, Zeneva 1350—1375, Dunaj 0.855—0.875, Budimpešta 9—9.50. Valute. Ameriški dolarji 86—83.25, angleški funti 0—300, napoleonardi 218—0.

Belgrad, 3. maja. (Izvirno.) Devize. London 289.50—290.50, Pariz 594—595, New York 65.25—65.75, Zeneva 1250—1275, Milan 350—353, Praga 129.50—130, Berlin 23.75—24, Dunaj 0.85—0.87, Bukarešta 0—50.60, Budimpešta 9.20—9.50. Valute. Českoslov. krone 128—129, romunski leji 0—53, mažarske krone 9—0.

g Občni zbor Zadružne Gospodarske banke. Dne 18. maja 1922 ob 11. uri se vrši občni zbor Zadružne Gospodarske banke v srebrni dvorani hotela Union v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1921 in predložitev bilance z dne 31. decembra 1921. 2. Poročilo nadzorstvenega sveta. 3. Odobritev bilance za l. 1921 in sklepanje o razdelitvi čistega dobička ter razrešnici upravnemu svetu. 4. Sklepanje o zvišanju delniške glavnice na K 48 milijonov in o pogojih izdaje novih delnic. 5. Sprememba pravil. 6. Volitev nadzorstvenega sveta. 7. Slučajnosti. Občnega zbora se smejo udeležiti oni delničarji, ki so položili osem dni pred zborovanjem vsaj pet delnic pri Zadružni gospodarski banki v Ljubljani, pri njenih podružnicah v Djakovem, Mariboru, Sarajevu, Somboru, Splitu, Šibeniku, pri Sveopci zanatlijski banki v Zagrebu ali njeni podružnici v Karlovcu ali pri Gospodarski banki v Novem Sadu. Na občnem zboru daje vsakih pet delnic po en glas.

g Davek na poslovni promet. Finančna delegacija objavlja: Iz okolnosti, da se zakon o tem davku po davčnih oblasteh v celoti še ne izvaja, sklepajo nekateri davkopllačevalci, da se sploh ne izvede. Po informacijah finančne delegacije gre le za zakasnitev iz tehničnih razlogov, pričakovati pa je, da bo popolna izvršitev sledila še tekom tega meseca. Da se davkopllačevalci, posebno oni, ki so po omenjenem zakonu zavezani o prometu voditi knjige, izognejo kazenskim posledicam, se opozarjajo, naj v okvirju zakona zadoste svoji dolžnosti.

Štajerske novice.

š Uradniška obednica in tržno nadzorstvo pred sodiščem. V uradniški obednici v Mariboru že izpočetka ni bilo pravega reda. Ko je dr. Irgolič izročil gospodarstvo novi upravi, je postalo še slabše. Vladal je absolutizem od bora, ki je skrbel, da ni imel povoda za pritožbe, dočim je nezadovoljnost članov skrčila število 200 na 50. Dr. Irgolič je zapustil dolg na mesu v znesku 12.000 K, kateri se je šele pred kratkim izterjal potom rubežni. Vlada, ki prej ni hotela rešiti obednice s par tisoč kronami podpore, je zdaj, ko je terjatev narastla od 12.000 na 17.000 K, takoj nakazala 20.000 K, ne radi obednice kot take, ampak ker jo je odbor vladi naslikal kot demokratsko institucijo, katero hočejo »klerikalci« z rubežnjo uničiti. Obednica dobiva meso od Filipiča. Spričo večnih pritožb o slabem mesu in nezadostnih porcijah se je odbor šele sredi februarja letos odločil, da se prepriča, koliko in kakšno meso dobiva. Dne 16. februarja so kupili 37.50 kg mesa. Zdelo se jim je preveč kosti, Javili so tržnemu nadzorstvu. Toda to tržno nadzorstvo je že od prčetka afere Hinderlechner, tedaj skoro leto dni, brez pravega nadzorstva. Ker gospodar obednice ni dobil v uradu nadzornikovega namestnika, je zadevo prevzel tržni revizor Strle. Ta je po tehtanju našel od 37.50 kg 10.25 kg kosti, 5.50 kg hrbtišča in samo 21.75 kg mesa. Kakšno meso je to bilo, na to se vsi vkup niso spoznali. Sličen rezultat so našli dne 28. februarja. Zadevo so ovdarili sodišču, ker zakonodajalec o pobijanju

draginje ni poskrbel za točnejšo razrešitev ovadenih slučajev, je šla cela zadeva svojo za navadne slučaje predpisano birokratsko pot in se je šele 28. aprila ustavila pri prvi glavni razpravi. Tu se je razkrila vsa mizerija pomanjkanja reorganizacije tržnega nadzorstva. Sodišče se namreč ni zdelo dovolj 10.50 kg samih kosti pri nakupu 37 kg, nego je hotelo vedeti, koliko največ sme mesar dodati kosti k mesu. Na to vprašanje tržno nadzorstvo ni moglo dati točnega izvedeniškega odgovora, ga tudi ni moglo dati, ker kakor rečeno vsi vkup niso znali, kakšno meso je bilo pravzaprav. V preiskavi je funkcionar tržnega nadzorstva izjavil, da sme biti le 20% kosti. Pri razpravi pa se je od te številke premaknil na višjo, za slučaj, da je bilo to prvotno meso, tedaj da sme mesar h kostem v mesu dodati še 20% posebej kosti. To je bilo seveda prav obtoženo Filipoviču, ki je trdil, da ima pri menzi itak že čez 50.000 K izgube, ker ji daje »prvovrstno« meso (katerega v Mariboru že več mesecev sploh ni) in ki je izračunal, da je v tem slučaju najmanj za 4 kg še pre malo dodal kosti. Značilno za mariborske razmere je tudi, da je proti obednici nastopal zopet dr. Irgolič, ki je po svojem koncipijentu zastopal obtožnega mesarja. Sodišče je razpravo prelozilo, da zasliši še takratnega slugo o kakovosti mesa. To pričo je obednica kmalu po tem dogodku odslovila, baje ker je pričel znano, kdo je obednico okrajšal dnevno po 2 kg mesa in kdo je na račun ostalih članov dobival boljšo hrano v obednici.

Cerkveni vestnik.

e Novi nuncij za Belgrad. Dosedanji nuncij v Belgradu msgr. Cherubini je prošil te dni v avdienci pri papežu, naj ga razreši službe v Belgradu. Pij XI. je uslišal prošnjo. Msgr. Cherubini ostane v Rimu in bo šel zopet v službo pri kaki kongregaciji, odkoder je bil prišel v Belgrad. Za nuncija v Belgradu je imenovan msgr. Pelegrinetti. Tega je vzel kot bivšega bogoslovnega profesorja nekje v Italiji s seboj sedanji papež Pij XI. kot nuncij v Varšavi za auditorja, kjer sta bila 4. leta skupaj. Msgr. Pelegrinetti velja kot jako učen in spreten diplomat.

c Pij XI. in Rusi. Pij XI. bo izdal v kratkem potne liste za kongregacijo božje besede, ki bo nesla papežev darove za gladne Ruse. Potne liste bodo vidirali ruski delegati v Genovi. Ta kongregacija (iz Steyla) je razširjena zlasti v Argentini in misli tudi v Rusiji ustanoviti naselbine za povzdigo zdravja, blagostanja in produkcije. Tudi jezuiti in lazaristi so sv. Očetu izjavili, da so na razpolago, ako jih potrebuje za Rusijo. Beda v Rusiji je nepopisna. Vsa velika podjetja stojijo, nekateri železnice ne vozijo, polje se ne obdeluje, ker je vojaštvo in ljudstvo že pojedlo živino za delo.

Prosveta.

pr »Čas«, 4. zvezek je danes izšel. Razposlal se bo po možnosti še ta teden. O vsebini, ki je po novih sotrudnikih zelo zanimiva, prinesemo kratko poročilo čimpreje.

pr IV. komorni večer kvarteta »Zika« se vrši v sredo 10. maja ob 8. uri zvečer in ne, kakor prvotno poročano v pondeljek 8. t. m. Izvajajo sledeče točke: 1. Dvojak: Kvartet v Es-duru op. 51: Allegro ma non troppo. Dumka. Andante con moto. Romanca. Andante con moto. Finale. Allegro assai. — 2. a) Borodine: »Nocturno« iz D-dur kvarteta; b) Glasounov: »Scherzo« iz Suite op. 30. — 3. Schubert: Kvartet v D-molu (Smrt in devojka.); Allegro. Andante con moto. Scherzo. Allegro molto. Presto. — Koncert se vrši v dvorani Filharmonične družbe, vstopnice so v predprodaji od petka 5. t. m. dalje v pisarni Glasbene Matice. (K)

Dijaški vestnik.

d Akademsko kongregacija ima jutri ob 1/4 8 uro skupno sv. obhajilo v Marija-nišču.

Orlovski vestnik.

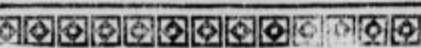
Blagoslovitev osekovega prapora Šentpeterskega Orla.

Skored: V soboto dne 13. maja: Ob pol 10 zvečer: Podoknjica kumici gospe Slavici Cvenkel. (Salezijanska godba.) V nedeljo dne 14. maja: Ob pol 9 dopolodne: Odhod izpred Ljudskega doma v župno cerkev sv. Petra, kjer bo ob 9 dopolodne: Slavosni cerkveni govor (univ. prof. dr. Rožman), nato blagoslovitev novega prapora (župnik Janko Petrič) in slovesna slovenska sv. maša. — Sodelujeta cerkveni zbor in orkester Dravske divizije. — Po sv. maši: Obhod po mestu z razvitim praporom pred Ljudski dom. Ob 8 zvečer (ob pogrnenih mizah): Telovadni večer v Ljudskem domu. Med odmori svira orkester Dravske divizije. Šaljiva pošta, srečolov. — Pri proslavi sodelujeta Salez. godba in orkester Dravske divizije.

Pred ogledalom more vsak opaziti vsak dan, kako izgleda mlajše in lepše, ako rabi lekarja Fellerja nad 25 let priljubljena in priznana sredstva za lepoto: Fellerjeva pomada »Elsac« za lice, Fellerjeva »Elsac« Tumochina pomada za rast las (2 lončka ene vrste teh pomad skupaj s poštnino 80 K), Fellerjevo »Elsac« lilično mično milo, najboljše milo, 4 kosi poštnine prosto 120 K. Evgen V. Weller, Stubica donje, Elsa trg 134. Hrvaško. 8224

Kopališče * PIŠTANY * Čehoslov.

ZDRAVI: Trganje, revmo, ischias itd. — Sezona je že v polnem teku. Izvrstna brzovozna zveza. — **Thermia Palace** kopališni hotel je zgrajen nad izviri. — **Grand hotel Royal** v zdraviliškem parku. Zdravil. gostje iz države SHS dobijo za izravnanje valute **znatne popuste.** — **Pojasnita** tudi za domače zdravljenje z orig. zdrav. glino „Pi. Que“ daje: Tourist Office, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6 in zdrav. ravateljstvo Pištany. — Dalje Medjunarodna banka d. d. Zagreb, Nikoličeva ul. 7, ki preskrbi tudi denarna nakazila, čeke in kreditna pisma.

Več raznašalk sprejme uprava »Slovenca«

Zidarski polir

samostojna moč (stalno mesto) se sprejme pri stavbi tvrdki **IVAN OGRIN**, Ljubljana, Grubarjevo nabrežje 8.

Darujte za gladujoče v Rusiji!

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš dobri soprog, oziroma oče, brat, stric in svak, gospod

Aleksander Götzl

podobar in posestnik

v torek, dne 2. maja ob 4. uri popoldne po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 55. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb preblagega pokojnika se vrši v četrtek, dne 4. maja ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Grubarjevo nabrežje št. 18, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Jakoba.

V Ljubljani, dne 3. maja 1922.

Fani Götzl, soproga.
Aleksander, Franc, Miroslav, Martina, Silva, otroci.
Karl in Adolf Götzl, brata.
Pavla Suhadolnik roj. Götzl in Viktorija Pristovšek roj. Götzl, sestri.
Franc Suhadolnik in Franc Pristovšek, svaka.
Marija in Mici Götzl, svakinji.
Stanko Pristovšek, Marinka Pristovšek in Viki Götzl, nečak in nečakinji.

Kostanjev les

prosto vagon in večje množine v gozdu kupi
J. POGAČNIK, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 1, I.
POSREDOVALCI SE DOBRO PLACAJO!

Katran karbolinej lesni cement strešna lepenka

Stukatorno trstje, apno, gips, portland- in romancement, opeka, traverze, betonsko železje, šamotna opeka in moka.

„Gradivo“

trgovačko društvo, Zagreb, Bogovičeva 3.
Telef. 5-55. Brzojavl: GRADIVO.

Ljudska posojilnica v Ljubljani, r. z. z. n. z., Miklošičeva cesta št. 6 vabi na

redni občni zbor

ki se vrši dne 22. maja 1922 ob 4. uri popoldne v posvetovalnici lastnega doma.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Poročilo nadzorstva. — 4. Sklepanje o potrditvi računa. — 5. Sklepanje o porabi dobička. — 6. Čitanje revizijskega poročila. — 7. Dopolnilna volitev načelstva. — 8. Volitev nadzorstva. — 9. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 4. maja 1922.

NAČELSTVO.

* V slučaju, da bi bil občni zbor ne-sklepčen, se vrši v smislu § 33. pravil čez pol ure na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, kateri sklepa brezpogojno. 1682

NAJVEČJA IZBIRA različnih pletenin, majic nogavic in rokavic pri tvrdki A & E SKABERNE
LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 10.

Prostovolj javna dražba pohištva, obleke itd.
se vrši dne 6. maja ob 9. uri popoldne pri g. T. Dobrišek, Ljubljana, Pot v Rožno dolino, Vila Pire. 1669

Kupim dobro **VOZ** (Tragschier). Pohranjen nudbe na g. Emila Avgušтина, Sp. Šiška, Jernejeva cesta 231.

DOMAČA TOVARNA ISČE pošnika
za Jugoslavijo, ki prevzame v galanterijsko stroko spadajoče predmete. Odgovor pod: »TAKOJ 1653« na upravo Slovenca.

Pozor Amerikanci!

Kdor hoče pričeti katerokoli obrt ali trgovino v brezkonkurenčnem kraju, izve naslov pri tvrdki **DRAGO BESELJAK & DRUG** LJUBLJANA, Sodna ulica št. 5.

KUPIM ZMEDENE IN REZANE ŽENSKKE LASE
samo v večji količini in dobro blago.

J. Vacek :: Praga
Cenj. ponudbe z navedbo količine in cene prosim pošljite vsaj do 15. maja na naslov:
š. Strmoll :: Ljubljana
Pod Trančo št. 1.

Gradič

v lepem mestecu Slovenije, s sadnim vrtom, z ali brez pohištva, se proda. Dobava drv je od meščanske korporacije zasigurana. Vpraša se pod: »Letovišče« na Anonč. zav. Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 1684

Lepo veliko skladišče je takoj oddati.
Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1656.

Kovina za tečaje
(Lagermetall)
znamka „GLOBE“.
Superior cinkovno bello
v originalnih zabojih po 50 kilogramov na debelo pri
Braća Rosenfeld
Subotica. — Telefon 123.
Zahtevajte ponudbe!

PRODA SE 1-nadstropna zidana hiša
z gostilniško koncesijo in trgovino ter nekaj zemljišča ob okraj, cesti Jurklošter-Lasko-Rim. Toplice. Naslov pove upravnishvo »Slovenca« pod št. 1680.

SVETLO-KOPIRNE ODTISE
(PAVZE) STAVBNIH, STROJNIH I. DR. NAČRTOV, POZITIVNE IN NEGATIVNE, V POLJUBNI VELIKOSTI IN NAKLADI

KLISEJE
ZA ENO- ALI VEČBARVNI TISK, V POLJUBNIH OBLIKAH, ZA VSE VRSTE TISKA OD PREPROSTE DO NAJ-FINEJSE

FOTO-LITOGRAFSKA DELA
PO NAJMODERNEJSEM NAČINU, IZVRŠUJE V KRATKEM CASU IN PO ZMERNIH CENAH

JUGOSLOVANSKA TISKARNA
LJUBLJANA

Oblekce za birmanke in prvoobhajanke
navadne otroške in kmečke oblekce v vseh velikostih, promenadne in sportne bluže najnovejših krojev, predpasnike, žensko in moško perilo priporoča vsled lastnega izdelka po jako nizkih cenah tvrdka **F. in I. Goričar (»Pri Ivanki«)** Ljubljana
SV. PETRA CESTA št. 29. 1637

VELETRGOVINA HALOŠKIH VIN.

Vinko Stoklas,
Sv. Andraž v Halozah, želez. postaja Ptuj
priporoča svojo bogato zalogo namiznega, kakor sortiranega vina, iz haloških in ljutomerskih goric, posebno pa garantirano pristna mašna vina. Solidna dobava po ugodnih cenah. V sredini vinogradov. — Cene brezkonkurenčne.

Smrekove, hrastove, bukove, brstove, lipove, jesenove, mecesnove hlode kupuje po dnevnih cenah:

PARNA ŽAGA KERŠIČ
Ljubljana - Spodnja šiška :: Telefon št. 180

M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in gumi-jevi predmeti vseh vrst na drobno in debelo. Glavno zastopstvo polnih gumijevih obročev za tovarne automobile tovarne Walter Marting. Hidravlične stiskalnice za montiranje gum. obročev v centrali, Rimska cesta št. 2. Prevozno podjetje za prevoz blaga celih vagonov na vse kraje, za kar je na razpolago deset tovornih avtomobilov.

Centrala: LJUBLJANA, Rimska cesta 2.
Podružnice:
LJUBLJANA, Dunajska cesta 23, tel. št. 470.
MARIBOR, Jurčičeva ul. 9, tel. št. 133.
BEOGRAD, Knez Mihajlova ulica št. 3.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Josip Neškudla,
Jabloné nad Orlicam 86, Čehoslovaška.

Tovarna cerkvenih paramentov, raznovrstnih zastav in cerkvenega orodja. — Priporoča se prečastiti duhovščini za dobavo vseh v to stroko spadajočih predmetov kakor: mašne plašče, pluviale, dalmatike, cerkvene in društvene zastave, kelih, monstrance, svečnike itd., sohe, križeva pota v poljubni izvršitvi in cent. — Solidnost tvrdke jamčijo nebrojna pohvalna pisma iz 110 letni obstoj firme.

Vsi cerkveni predmeti so carine prosti. — Na vsa vprašanja takoj odgovori ali predloži vzorce
J. NESKUDLA, Ljubljana, hotel „Tratnik“.

Jugoslovanska Union-banka

preje **Mariborska eskomptna banka**
ustanovljena 1. 1872

Beograd, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Velikovec
expozitura v Skofjiloki

Aksijski kapital K 30.000.000
Rezerve K 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.